

Glossary

Intermediate School Level

Science Glossary

English / Polish

Translation of Science Terms
Based on the Coursework for
Science Grades 6 to 8.

Word-for-word glossaries are used for
testing accommodations for ELL/LEP
students.

THE STATE EDUCATION DEPARTMENT / THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK / ALBANY, NY 12234

Last Updated: November 2017

THE STATE EDUCATION DEPARTMENT / THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK / ALBANY, NY 12234

P-16

Office of Elementary, Middle, Secondary and Continuing Education and Office of Higher Education
Office of Bilingual Education and World Languages

<http://www.emsc.nysed.gov/biling/>

THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK

Regents of The University

BETTY A. ROSA, <i>Chancellor</i> , B.A., M.S. in Ed., M.S. in Ed., M.Ed., Ed.D.	Bronx
T. ANDREW BROWN, <i>Vice Chancellor</i> , B.A., J.D.	Rochester
ROGER TILLES, B.A., J.D.	Great Neck
LESTER W. YOUNG, JR., B.S., M.S., Ed.D.	Beechhurst
CHRISTINE D. CEA, B.A., M.A., Ph.D.	Staten Island
WADE S. NORWOOD, B.A.	Rochester
KATHLEEN M. CASHIN, B.S., M.S., Ed.D.	Brooklyn
JAMES E. COTTRELL, B.S., M.D.	New York
JOSEPHINE VICTORIA FINN, B.A., J.D.	Monticello
JUDITH CHIN, M.S. in Ed.	Little Neck
BEVERLY L. OUDERKIRK, B.S. in Ed., M.S. in Ed.	Morristown
CATHERINE COLLINS, R.N., N.P., B.S., M.S. in Ed., Ed.D.	Buffalo
JUDITH JOHNSON, B.A., M.A., C.A.S.	New Hempstead
NAN EILEEN MEAD, B.A.	Manhattan
ELIZABETH S. HAKANSON, A.S., M.S., C.A.S.	Syracuse
LUIS O. REYES, B.A., M.A., Ph.D.	New York
SUSAN W. MITTLER, B.S., M.S.	Ithaca

Commissioner of Education and President of The University

MARYELLEN ELIA

Executive Deputy Commissioner

ELIZABETH R. BERLIN

The State Education Department does not discriminate on the basis of age, color, religion, creed, disability, marital status, veteran status, national origin, race, gender, genetic predisposition or carrier status, or sexual orientation in its educational programs, services and activities. Portions of this publication can be made available in a variety of formats, including braille, large print or audio tape, upon request. Inquiries concerning this policy of nondiscrimination should be directed to the Department's Office for Diversity and Access, Room 530, Education Building, Albany, NY 12234.

Middle School Science Glossary

ENGLISH	POLISH
A	
absorb	wchłaniać
acceleration	przyspieszenie
acid rain	kwaśny deszcz
action	akcja, działanie
adapt	przystosować się
adaptation	przystosowanie
adjust	dopasować się
adult	dorosły
advantage	zaleta, korzyść
affect	oddziaływać, wpływać
air	powietrze
air mass	masa powietrza
air pressure	ciśnienie powietrza
air resistance	opór powietrza
alternate	naprzemienny, alternatywny
alto	altowy
amount	ilość
amphibian	płaz
amplitude	amplituda
analyze	analizować
anatomy	anatomia
ancestor	przodek
ancient	starożytny
anemometer	wiatromierz
angle	kąt
animal	zwierzę
Animalia	królestwo zwierząt
antibiotic	antybiotyk
antibody	przeciwciało
appliance	urządzenie
apply	zastosować
appropriate	odpowiedni
approximately	około
arrange	zorganizować
artery	tętnica
arthropod	stawonóg
asexual	bezpłciowy
assemble	montować, składać
asteroid	asteroida
astronomer	astronom
atmosphere	atmosfera
atom	atom
atomic number	liczba atomowa
attract	przyciągać
automatic	automatyczny

Middle School Science Glossary

ENGLISH	POLISH
available	dostępny
axis	oś
B	
bacteria	bakterie
balance	równowaga
balanced forces	siły zrównoważone
bar graph	wykres słupkowy
bare	nagi, pusty
barometer	barometr
battery	bateria, akumulator
bed	łóże, koryto, dno
behavior	zachowanie
beneficial	korzystny
benefit	korzyść, świadczenie
best	najlepszy
big bang	wielki wybuch
binary fission	podział na dwa
biomass	biomasa
bird	ptak
blink	mrugać, migać
blizzard	zamieć śnieżna
block	blok
blood tissue	tkanka krwi
blood vessel	naczynie krwionośne
blossom	kwitnąć, kwiat, kwitnięcie
boil	gotować się
boiling point	temperatura wrzenia
bone tissue	tkanka kostna
bounce	odbić się
brain	mózg
bronchi	oskrzela
bundle	pęczek, wiązka, kłębek
buoyancy	pławność
buoyant force	siła wyporu
C	
calcium	wapń
calculator	kalkulator
calorie	kaloria
camera	kamera, aparat fotograficzny
camouflage	kamuflaż
cancer	rak
capillary	naczynie włosowate
capture	złapać, schwytywanie
carbohydrate	węglowodan
carbon (C)	węgiel (C)
carbon dioxide (CO ₂)	dwutlenek węgla (CO ₂)

Middle School Science Glossary

ENGLISH	POLISH
cardiovascular system	układ sercowo-naczyniowy
carnivore	mięsożerca
category	kategoria
caterpillar	gąsienica
cause-end-effect relationships	związek przyczynowo-skutkowy
celestial	niebiański, niebieski
cell	komórka
cell cycle	cykl komórkowy
cell division	podział komórki
cell membrane	błona komórkowa
cell theory	teoria komórkowa
cell wall	ściana komórkowa
cellular respiration	oddychanie komórkowe
Celsius (°C)	Celsjusz (°C)
cement	cement, kit, spoiwo, cementować
centimeter (cm)	centymetr (cm)
central nervous system	ośrodkowy układ nerwowy
chain	łańcuch
change	zmień, zmiana
change of direction	zmiana kierunku
change of motion	zmiana ruchu
change of speed	zmiana prędkości
characteristic	właściwość, cecha
chart	karta, wykres
chemical	substancja chemiczna, chemiczny
chemical bond	wiązanie chemiczne
chemical change	zmiana chemiczna
chemical energy	energia chemiczna
chemical equation	równanie chemiczne
chemical property	właściwość chemiczna
chemical reaction	reakcja chemiczna
chemical system	układ chemiczny
chemical weathering	wietrzenie chemiczne
chlorophyll	chlorofil
chloroplast	chloroplast
choose	wybrać
chromosome	chromosom
cinder cone volcano	wulkan ze stożkiem popiołu
circuit	obwód, układ
circulation	krążenie, obieg
circulatory system	układ krążenia
cirro-	pierzasto-
cirrus cloud	chmura pierzasta
classification	klasyfikacja
classify	klasyfikować
climate	klimat
cloning	klonowanie

Middle School Science Glossary

ENGLISH	POLISH
cloud	chmura
coal	węgiel
code	kod
cold front	front chłodny
collect	zbierać
collide	zderzać się
color	kolor
column	kolumna
comet	kometa
comfortable	wygodny
communicate	komunikować
community	społeczność
compare	porównać
compass	kompas, cyrkiel
competition	konkurencja
complex carbohydrate	węglowodany złożone
compose	składać się z
composite volcano	stratowulkan
composition	złożenie, skład
compost pile	kompost
compound	związek chemiczny, mieszanka, złożony
compound microscope	mikroskop złożony
compress	ściskać, sprężyć
compression	kompresja, sprężenie
computer	komputer
conclude	wnioskować
conclusion	wniosek
condensation	kondensacja
condense	skraplać, kondensować
condition	stan
conduct	zachowanie, prowadzenie, przewodzić
conduction	przewodzenie
conductors	przewodniki
consequences	konsekwencje
conservation	ochrona, konserwacja
conservation of energy	zachowanie energii
conservation of mass	zachowanie masy
conserve	konserwować, chronić, oszczędzać
consist of	składać się z
consistent	spójny, logiczny, stały
constant	stała
construct	konstruować
consumer	konsument
contain	zawierać, powstrzymywać (np. wyciek)
container	pojemnik
content	treść
continent	kontynent

Middle School Science Glossary

ENGLISH	POLISH
contrast	kontrast, kontrastować
control	kontrolować, sterować
controlled experiment	doświadczenie kontrolowane
convection	konwekcja, unoszenie
coordinate	współrzędna
coordination	koordynacja
core	jądro, rdzeń, główny
covalent bond	wiązanie kowalencyjne
create	utworzyć
crest	grzbiet (górski)
crop	uprawy, zbiory, plony
crust	skorupa
crystal	kryształ, krystaliczny
crystallization	krystalizacja
cubic	sześcienne, regularna sieć przestrzenna
cubic centimeter	centymetr sześcienny
cure	leczyć, utwardzać
cycle	cykl
cytoplasm	cytoplazma
D	
daily	codziennie
dam	zalew, zapora (wodna)
data	dane
data table	tabela z danymi
daughter cell	komórka potomna
daylight	światło dzienne
decay	rozkład, gnicie
decomposer	destruent
decrease	zmniejszać się
defend	bronić, uzasadniać
deficient	niewystarczający, ubogi w
define	definiować
definite	określony
delta	delta
density	gęstość
dependent variable	zmienna zależna
deposition	odkładanie, osadzanie się
derived	pochodny
descend	obniżać się, opadać
descendants	potomstwo
describe	opisać
desert	pustynia
design	projekt
design scientific investigations	opracowywać/projektować badania naukowe
determine	określać, warunkować
develop	opracowywać, projektować

Middle School Science Glossary

ENGLISH	POLISH
development	rozwój
diagram	diagram, wykres
dichotomous key	klucz dychotomiczny
difference	różnica
digest	trawić
digestion	trawienie
digestive system	układ pokarmowy
direct	bezpośredni
directions	wskazówki, instrukcje
directly	bezpośrednio
disappearing trait	cecha zanikająca
discuss	omawiać
disperse	rozpraszać
dissolve	rozpuszczać
distance	odległość
distinctive	wyróżniający
distribute	rozmieszczać, rozprowadzać
disturb	przeszkadzać, zakłócać
diversity	różnorodność
DNA	DNA
dominant	dominujący
dominant gene	gen dominujący
draw	ciągnąć, pobierać, rysować, kreślić
dump	wysypisko
E	
earth	ziemia
earthquake	trzęsienie ziemi
earthworm	dżdżownica
echo	echo
eclipse	zaćmienie
ecological succession	sukcesja ekologiczna
ecology	ekologia
ecosystem	ekosystem
effect	skutek
efficient	skuteczny, wydajny
egg	jajko, jajo
electric current	prąd elektryczny
electrical	elektryczne
electrical circuits	obwody elektryczne
electrical energy	energia elektryczna
electricity	elektryczność
electromagnet	elektromagnes
electromagnetic spectrum	widmo elektromagnetyczne
electromagnetic waves	fale elektromagnetyczne
electromagnetism	elektromagnetyzm
electron	elektron

Middle School Science Glossary

ENGLISH	POLISH
elements	elementy, żywioły, pierwiastki
elevation	podniesienie, wzniesienie
elliptical	eliptyczny
emit	emitować
endangered species	zagrożone gatunki
endocrine system	układ wydzielania wewnętrznego
endothermic	stałocieplny, endotermiczny
energy	energia
energy flow	przepływ energii
energy pyramid	piramida energetyczna
energy resources	źródła energii
ensure	zapewniać
environment	środowisko
environmental	środowiskowy
environmental changes	zmiany środowiskowe
epithelial	nabłonkowy
equal	równy
equation	równanie
equator	równik
equilibrium	równowaga
erosion	erozja
error	błąd
esophagus	przełyk
establish	ustalić, ustanowić
estimate	szacować
estimation	oszacowanie
eukaryotic	eukariotyczny
evaluate	obliczać, oceniać
evaporate	odparować, parować
evaporation	odparowanie, parowanie
evidence	dowód
evolution	ewolucja
example	przykład
exchange	wymieniać się, wymiana
excrete	wydalać, wydzielać
excretion	wydalanie
exoskeleton	egzoszkielet
exothermic	egzotermiczny
expand	rozszerzać, rozwijać
experiment	eksperyment
explain	wyjaśnić
explanation	objaśnienie
express	wyrazać
external	zewnątrzny
extinct	wyginąć, wygasnąć

Middle School Science Glossary

ENGLISH	POLISH
F	
fact	fakt
factor	czynnik
Fahrenheit (°F)	stopnie Fahrenheita (°F)
fat	tłuszcz
fault	wada, uskok, pęknięcie
feature	cecha, funkcja
features	cechy, funkcje
female sex cell	żeńska komórka płciowa
fertilization	nawożenie, zapłodnienie
fertilized	nawożony, użyźniony, zapłodniony
fertilizer	nawóz sztuczny, czynnik zapładniający
fiber	włókno, błonnik
fish	ryba
fixed pulley	krążek linowy, bloczek zamontowany na stałe
flood	powódź
flow chart	schemat przepływu
flower	kwiatek
fluid	płyn
folded	składany, pofałdowany
food	żywność
food chain	łańcuch pokarmowy
food web	sieć pokarmowa
for every action there is an equal or opposite reaction	każdej akcji towarzyszy reakcja równa co do wartości i kierunku, lecz przeciwnie zwrócona
force	siła
forecast	prognozować, prognoza
form	formować, kształt
formation	formacja, tworzenie się
former	były, poprzedni
formula	wzór, formuła, przepis
formulate	formułować
fossil	skamielina
fossil fuel	paliwo kopalne
freezing	zamarzanie, mroźny
frequency	częstotliwość
friction	tarcie
front	front, przód
fruit	owoc
fuel	paliwo
filter	filtr
fulcrum	punkt podparcia, zawieszenia
function	funkcja
function of living things	proces życiowy organizmów
fungi	grzyby

Middle School Science Glossary

ENGLISH	POLISH
G	
galaxy	galaktyka
garbage	śmieci
gas	gaz
gas giants	olbrzymy gazowe
gem	kamień szlachetny
gene	gen
generation	pokolenie
generator	generator
genetic engineering	inżynieria genetyczna
genetic material	materiał genetyczny
genetically	genetycznie
genetic variation	zmienność genetyczna
geologist	geolog
geothermal energy	energia geotermalna
germ	drobnoustrój chorobotwórczy, zarodek
germination	kiełkowanie
glacier	lodowiec
gland	gruczoł
global	globalny
global climate	klimat globalny
global warming	globalne ocieplenie
graduated cylinder	cyklinder z podziałką
gram (g)	gram (g)
graph	wykres
graphic	graficzny
gravitational	grawitacyjny
gravity	siła ciężkości
greatest	największy
greenhouse gas	gaz cieplarniany
green plant	zielona roślina, fabryka przyjazna środowisku
groundwater	wody gruntowe
group	grupa
grow	rosnąć
growth	rozwój, wzrost
H	
habit	zamieszkiwać
habitat	siedlisko, środowisko naturalne
hand lens	szkło powiększające
hardness	twardość
harmful	szkodliwy
hazardous	niebezpieczny
healthy habit	zdrowy nawyk
hearth	palenisko
hearth muscle	mięsień sercowy
heat	gorąco, ciepło

Middle School Science Glossary

ENGLISH	POLISH
heat energy	energia cieplna
herbivore	roślinożerca
heredity	dziedziczność
hereditary	dziedziczny
hibernation	hibernacja
hormone	hormon
host	żywiciel
human	człowiek, ludzki
human cell	komórka pochodzenia ludzkiego
humid	wilgotny
humidity	wilgotność
hurricane	huragan
hydroelectric power	energia hydroelektryczna
hydrosphere	hydrosfera
hygrometer	wilgotnościomierz
hypothesis	hipoteza
I	
identical	identyczny
identification	identyfikacja
identify	zidentyfikować
igneous	magmowy, wulkaniczny
igneous rock	skała magmowa
illuminate	oświetlać
illustrate	ilustrować
immune system	układ odpornościowy
inclined plane	pochylnia
increase	zwiększać
independent	niezależny, samodzielny
independent variable	zmienna niezależna
indicate	wskazać
indirect	pośredni
individual	indywidualny
infection	zakażenie
infectious disease	choroba zakaźna
inference	wnioskowanie, wniosek
information	informacje
ingredient	składnik
inherit	dziedziczyć
inheritance	dziedziczenie, zespół cech dziedziczonych
inherited adaptation	adaptacja dziedziczna
inherited trait	cecha dziedziczna
insect	owad
instrument	instrument
insulator	izolator
interact	oddziaływać
interaction	interakcja, wzajemne oddziaływanie

Middle School Science Glossary

ENGLISH	POLISH
interior	wnętrze
internal	wewnętrzny
interpret	interpretować
interval	przedział, przerwa, interwał
inversion	inwersja, odwrócenie
invertebrate	bezkęgowiec
investigation	badanie, dochodzenie
ion	jon
ionic bond	wiązanie jonowe
iron (Fe)	żelazo (Fe)
irregular	nieregularny
isolate	izolować, wyodrębnić
J	
jellyfish	meduza
joint	staw
K	
kilogram (kg)	kilogram (kg)
kiloliter (kl)	kilolitr (kl)
kilometer (km)	kilometr (km)
kinetic energy	energia kinetyczna
kingdom	królestwo
knowledge	wiedza
L	
label	etykieta. oznaczać
landslide	lawina błotna, osunięcie ziemi
large intestine	jelito grube
larva	larwa
laser	laser
latitude	szerokość geograficzna
lava	ława
layer	warstwa
leaf	liść
learned	nabyte
learned adaptation	nabyta adaptacja
least	najmniejszy, najmniej
leaves	liście
levee	grobla
lever	dźwignia
life cycle	cykl życia
life span	długość życia
lift	podnosić, podnośnik
light	światło
light-years	lata świetlne
line graph	wykres liniowy
lines of force	linie siły
link	wiązać, ogniwo

Middle School Science Glossary

ENGLISH	POLISH
liquid	płyn
list	lista
liter (L)	litr (l)
lithosphere	litosfera
liver	wątroba
living things	organizmy (żyjące)
location	lokalizacja
locomotion	poruszanie się, ruch
longitude	długość geograficzna
longitudinal wave	fala podłużna
loudness	głośność
lunar eclipse	zaćmienie Księżyca
lungs	płuca
luster	połysk
M	
machine	maszyna
magma	magma
magnet	magnes
magnetic field	pole magnetyczne
magnetic force	siła magnetyczna
magnetism	magnetyzm
magnifier	lupa
maintain	utrzymywać
maintenance	przeglądy, konserwacja
major	główny
male sex cell	męska komórka płciowa
mammal	ssak
manage	zarządzanie
mantle	okrywać, płaszcz (ziemi)
map	mapa
mass	masa, ciężar
material	materiał
materials	materiały
materials scientist	materiałoznawca
mathematics	matematyka
matter	substancja, materia
measure	mierzyć
measurement	pomiar
mechanical energy	energia mechaniczna
mechanical weathering	wietrzenie mechaniczne
medium	średni, środowisko, nośnik
meiosis	mejoza
melting	topnienie
melting point	temperatura topnienia
metal	metal
metallic bond	wiązanie metaliczne

Middle School Science Glossary

ENGLISH	POLISH
metalloid	metaloid, niemetal
metamorphic	metamorficzny
metamorphic rock	skała metamorficzna
metamorphosis	metamorfoza
meter (m)	metr (m)
meter stick	metrówka
methane	metan
method	metoda
metric ruler	miarka metryczna
microorganisms	mikroorganizmy
microscope	mikroskop
mid-ocean ridge	grzbiet śródoceaniczny
migration	migracja
Milky Way	Droga Mleczna
milligram (mg)	miligram (mg)
milliliter (ml)	mililitr (ml)
millimeter (mm)	milimetr (mm)
mineral	minerał, mineralny
mitochondria	mitochondria
mitosis	mitoza
mixture	mieszanina
model	model, modelować
moisture	wilgoć
molecule	cząsteczka, molekuła
mollusk	mięczak
molten	stopiony
monthly	co miesiąc
Monera	Monera
monoculture	monokultura
moon	księżyc
motion	ruch
motor	silnik, ruchowy
mountain	góra
mouth	usta
movable pulley	ruchomy krążek linowy, bloczek
movement	ruch
movement of plates	ruchy tektoniczne, przemieszczanie płyt tektonicznych
mucus	wydzielina, śluz
muscle	mięsień
muscle tissue	tkanka mięśniowa
muscular system	układ mięśniowy
mutation	mutacja
multicellular	wielokomórkowy
multicellular organism	organizm wielokomórkowy

Middle School Science Glossary

ENGLISH	POLISH
N	
natural gas	gaz ziemny
natural resource	zasób naturalny
natural selection	dobór naturalny
nebula	mgławica
negative	ujemny, negatywny
nervous system	układ nerwowy
net force	siła wypadkowa
neuron	neuron
neutral	neutralny
neutron	neutron
Newton	Newton
niche	nisza
nimbus	nimbus
nitrogen	azot
noble gas	gaz szlachetny
nonliving things	elementy nieożywione
nonmetal	niemetal
nonrenewable	nieodnawialne
nonrenewable energy resource	zasoby energii nieodnawialnej
nonrenewable resource	zasoby nieodnawialne
nose	nos
nuclear energy	energia jądrowa
nuclear fusion	fuzja, synteza jądrowa
nucleus	jądro
nutrient	składnik odżywczy
O	
object	przedmiot, obiekt
objective	cel, obiektyw, obiektywny
objective lens	soczewka obiektywu
observation	obserwacja
observe	obserwować
obtained	uzyskane
occur	zdarzać się
ocean	ocean
odor	zapach
offspring	potomstwo
omnivore	wszystkożerca
one-celled organisms	organizmy jednokomórkowe
ooze	muł, wyciek, wyciekać, sączyć się
opinion	opinia
orbit	oczodół, orbita
order	porządek, rząd, kolejność
organ	narząd
organ system	układ narządów
organelle	organella, organ komórkowy

Middle School Science Glossary

ENGLISH	POLISH
organism	organizm
organize	organizować
original	oryginalny
ovary	jajnik
overabundance	nadmiar
overcome	przewyciężyć
overpopulation	przeludnienie
ovule	załówek
oxygen	tlen
ozone	ozon
P	
parallel circuit	obwód równoległy
parasite	Pasożyt
parent cell	komórka macierzysta
particle	cząstka
pattern	wzór, schemat
pedigree chart	drzewo genealogiczne
perceive	postrzegać
percent, percentage	procent, udział procentowy
period	okres
periodic table	układ okresowy pierwiastków
permanent magnet	magnes trwały
pesticide	pestycyd
petroleum	ropa naftowa
phases	fazy
phenomena	zjawiska
phosphorus	fosfor
photosynthesis	fotosynteza
physical	fizyczny
physical change	zmiana fizyczna
physical property	własność, cecha fizyczna
physical weathering	wietrzenie fizyczne
picture	obraz
pie	plac
pie chart	diagram kołowy
pie graph	wykres kołowy
pistil	słupek (bot.)
pitch	nachylenie, spadek, smoła, podziałka, wysokość tonu
planet	planeta
plant	roślina
Plantae	rośliny (Plantae)
plasma	osocze
plate	płyta
plate tectonics	tektonika płyt
poison	trucizna
polar	polarny

Middle School Science Glossary

ENGLISH	POLISH
pollen	pyłek
pollinate	zapyłać
pollutant	polutant, substancja zanieczyszczająca środowisko
pollution	zanieczyszczenie
position	pozycja
positive	dodatni, pozytywny
potential energy	energia potencjalna
power of ten notation	zapis w postaci potęg liczby 10
precipitation	wytrącanie się, opad atmosferyczny
predator	drapieżnik
predict	przewidywać
predictable	przewidywalny
prediction	prognoza
presence	obecność
preserve	ochraniać
pressure	ciśnienie
prevailing	dominujący, przeważający
prevailing winds	przeważający kierunek wiatru
previous	poprzedni
prey	zdobycz, ofiara
primary	główny
probable	prawdopodobny
procedure	procedura
process	proces
produce	produkować
producer	producent
product	produkt
prokaryotic	priokariotyczny, beżądrowy
property	własność, właściwość, cecha
properties	właściwości
protect	ochraniać
protein	proteina, białko
Protista	organizm jednokomórkowy
proton	proton
provide	zapewniać, dostarczać
pulley	krążek linowy, bloczek
Punnett square	szachownica Punnetta
pupa	poczwarka
purpose	cel
pushes and pulls	siły odpychające i przyciągające
R	
radiation	promieniowanie
radioactive	radioaktywny
radioisotope	radioizotop
rarefaction	rozrzedzenie
rate	wskaźnik, stosunek, proporcja, prędkość

Middle School Science Glossary

ENGLISH	POLISH
ray	półprosta
react	reagować
reactant	reagent
rearrange	przekształcić, zmienić
reason	przyczyna, powód
receive	otrzymać, przyjmować
recessive	recesywny
recessive gene	gen recesywny
recognize	rozpoznawać
record	rejestrować, zapis
rectum	odbyt
recycle	poddawać recyklingowi
reduce	zmniejszyć
refer	odsyłać, kierować
reflect	odbijać, odzwierciedlać
reflection	refleksja, odzwierciedlenie
reflex	refleks, odruch, odruchowy
refract	załamywać (światło)
refraction	refrakcja
regulation	regulacja
relationship	relacja, związek, zależność
relationships in organisms	zależności międzygatunkowe, oddziaływania między organizmami
relative humidity	wilgotność względna
release	uwalniać, wydzielanie
relevant	istotny
remain the same	pozostać bez zmian
remains	resztki, szczątki
renewable	odnawialne
renewable energy resource	zasoby energii odnawialnej
renewable resource	zasoby odnawialne
repair	naprawiać
represent	przedstawiać, odwzorować, reprezentować
reproduce	rozmnażać się
reproduction	reprodukcja
reproductive	rozrodczy
reptile	gad
required	wymagany
resist	opierać się, warstwa ochronna
resistant to	odporny na
resource	zasób
respiration	oddychanie
respiratory system	układ oddechowy
respond	odpowiadać
response	odpowiedź, reakcja
responsible	odpowiedzialny
restore	przywracać

Middle School Science Glossary

ENGLISH	POLISH
result	wynik
reuse	użyć ponownie
reverse	odwrotny
revolution	rewolucja
revolve	obracać się
rock	skała
rock cycle	cykl skalny
role	rola
root	korzeń
rotate	obracać
rotation	obrót
runoff	spływ (wód)
rust	rdza
S	
saliva	ślina
salivate	ślinić się
samples	próbki
scale	skała, waga, łuska
scarce	rzadki, niedostateczny
science	nauki ścisłe i przyrodnicze
scientific (use appropriate scientific tools)	naukowy (korzystać z odpowiednich narzędzi naukowych)
scientific inquiry	zapytanie naukowe
scientific investigation	badania naukowe
scientific law	prawo nauki
scientific name	nazwa naukowa
scientific thinking	myślenie naukowe
scrape	zeskrobywać
screw	śruba
sea floor spreading	ekspansja dna oceanicznego
sea level	poziom morza
season	pora roku
secondary	drugorzędny, wtórny
sediment	osad
sedimentary rock	skała osadowa
sedimentation	formowanie się skał osadowych, osiadanie, osadzanie się, sedymentacja
seed	nasienie, pestka
seedling	sadzonka
seep	przesączać się, wyciekać
select	wybrać
selective breeding	dobór selektywny
sense	sens, zmysł
sense organ	narząd zmysłu
sequencing	sekwencjonowanie
series circuit	obwód szeregowy

Middle School Science Glossary

ENGLISH	POLISH
settle	rozstrzygać (spór), zasiedlać, osadzać się, osiadać
sewage	ścieki
sex cell	komórka gonad
sex cells	komórki płciowe
sexual	seksualny, płciowy
shape	kształt
shell	muszla
shield volcano	wulkan tarczowy
shiver	dreszcze
significant	istotny, znaczący
similarity	podobieństwo
simple machine	maszyna prosta
siren	syrena
situation	sytuacja
size	rozmiar
skeletal muscle	mięsień szkieletowy
skeletal system	układ szkieletowy
shy	płochliwy, płoszyć się
small intestine	jelito cienkie
smog	smog
smooth muscle	mięsień gładki
soil	gleba
soil texture	struktura gleby
solar cell	ogniwo słoneczne
solar eclipse	zaćmienie Słońca
solar energy	energia słoneczna
solar system	układ słoneczny
solid	ciało stałe
solidification	twardnienie, krzepnięcie
solubility	rozpuszczalność
solute	substancja rozpuszczona
solution	rozwiązanie, rozpuszczanie, roztwór
solvent	rozpuszczalnik
sound	dźwięk
sound recorder	rejestrator dźwięku
source	źródło
space	przestrzeń
specialize	specjalizować się
species	gatunek
specific	specyficzny, swoisty, określony
specimens	okazy, próbki
speed	prędkość
sperm	plemnik, nasienie
spill	wyciek
spinal cord	rdzeń kręgowy
spiral	spirala

Middle School Science Glossary

ENGLISH	POLISH
sponge	gąbka
spore	zarodnik
spring	sprężyna, sprężynować
spring scale	waga sprężynowa
sprout	kiełkować, kiełek
squint	zez, zezowaty
stable	stabilny
stages	stadia, etapy
stamen	pręcik
star	gwiazda
starch	skrobia
state	stan
static charge	ładunek statyczny
static electricity	elektryczność statyczna
stem	łodyga
stigma	piętno
stimulus	bodziec
stomach	żołądek
stopwatch	stoper
strain	napięcie, naprężenie
strategy	strategia
strato	strato-
stratus cloud	chmura warstwowa
streak	smuga, żyła (geol.)
structural adaptation	adaptacja strukturalna
structure	struktura
sublimation	sublimacja
subsoil	podglebie
substance	substancja
sugar	cukier
sulfuric acid	kwas siarkowy
summarize	podsumować
sun	słońce
supernova	supernowa
support	nośnik, podłoże, podpierać
surface	powierzchnia
survey	pomiar geodezyjny
survival	przeżycie
survive, survival	przetrwać, przeżycie
swamp	bagno
sweat	pocić się, pot
switch	przełączać, zmieniać
system	system, układ

Middle School Science Glossary

ENGLISH	POLISH
T	
table	tabela, stół
table salt	sól stołowa
tadpole	kijanka
tape measure	metrówka
technology	technologia
telescope	teleskop
temperate	umiarkowany (klimat)
temperature	temperatura
temporary magnet	magnes nietrwały
terrestrial planets	planety typu ziemskiego
test	test/badanie
theory	teoria
thermal energy	energia cieplna
thermometer	termometr
thunderstorm	burza z piorunami
tide	plyw
tilt	pochylenie
tilted	przechylony
time	godzina, czas
tissue	tkanka
tool	narzędzie
topsoil	górną warstwa gleby
tornado	tornado
trachea	tchawica
trade-offs	kompromis, wymiana
trait	cecha
transfer	transfer, przeniesienie
transform	przekształcać
transport	transport, przemieszczać
transport system	system transportowy
transverse wave	fala poprzeczna
trench	rów, wykop
trial	próba
tropical	tropikalny
troposphere	troposfera
trough	koryto, niecka
tumor	guz
turbine	turbina
type	rodzaj
U	
unbalanced forces	siły niezrównoważone
undergo metamorphosis	przejsć metamorfozę
unequal	nierówny
unicellular	jednokomórkowy
unifying themes	ujednolicone tematy

Middle School Science Glossary

ENGLISH	POLISH
unique	wyjątkowy
universe	wszechświat
unstable	niestabilny, niezrównoważony
V	
vacuole	wakuola
valley	dolina
vapor	opary, para
variable	zmienna
variation	wariacja, zmiana
variety	różnorodność
vascular system	układ naczyniowy
vascular tissue	tkanka przewodząca
vegetable	warzywo
vehicle	pojazd
vein	żyła
velocity	prędkość
vertebrate	kręgowiec
vibrate	drgać, wibrować
virus	wirus
visible	widoczny
visible light	światło widzialne
vitamin	witamina
volcanic activity	aktywność wulkaniczna
volcano	wulkan
voltmeter	woltomierz
volume	wielkość, objętość
W	
warm	ciepły
water	woda
water cycle	cykl wodny
water vapor	para wodna
wavelength	długość fali
weather	pogoda
weathering	wietrzenie
wedge	klin
weight	waga
wheel and axle	koło z osią, kołowrót
white blood cell	krwinka biała
wind	wiatr
wind vane	wiatromierz kierunkowy
wise	wyważony, rozsądny
work	praca, pracować
wrinkle	zmarszczka, fałda
Z	
zone	strefa
zygote	zygota